

Endringer i sosialtjenesteloven om kvalifiseringsprogrammet

**Nettverkssamling om KVP torsdag 19.
september 2019**

Om endringene

- Formålet med endringene er å bidra til å gjøre kvalifiseringsprogrammet mer fleksibelt og tilgjengelig.
- Den nedre aldersgrensen for deltakelse i kvalifiseringsprogrammet endres fra 19 til 18 år.
- Det gjøres en språklig endring i loven for å presisere at kommunens lovfestede mulighet til å avslå søknad om kvalifiseringsprogram fordi arbeids- og velferdsforvaltningen ikke har mulighet til å tilby program, kun er ment for unntakstilfeller.
- Mulighetene for å gjennomføre utdanning, opplæring og læretid innenfor kvalifiseringsprogrammet utvides.

Om endringene forts.

- Varighetsbegrensningen endres slik at program gis så lenge deltakeren oppfyller inngangsvilkårene, men likevel ikke lenger enn to år. Programmet kan unntaksvis forlenges med inntil ett år når særlige grunner tilsier det.
- Det er ikke lenger noen begrensninger for hvor mange ganger en person kan delta i kvalifiseringsprogrammet, så lenge inngangsvilkårene er oppfylt.
- Det er ikke lenger noen begrensninger i hvor mange ganger en person kan tas inn igjen i et midlertidig avbrutt program.
- Det åpnes for fravær uten kvalifiseringsstønad, slik at det gis mer rom for fleksibilitet med hensyn til f.eks. arbeidsutprøving, gjennomføring av kortere straff i fengsel og omsorg for barn.

§ 29. Kvalifiseringsprogram

Kvalifiseringsprogram gjelder for personer mellom 18 og 67 år med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven eller arbeidsmarkedsloven.

Rett til kvalifiseringsprogram forutsetter at søkeren har gjennomgått en arbeidsevnevurdering og at tett og koordinert bistand gjennom deltakelse i programmet vurderes som hensiktsmessig og nødvendig for å styrke vedkommendes mulighet for deltakelse i arbeidslivet.

Kommunen er ikke forpliktet til å innvilge program dersom det på grunn av forhold ved søkeren vil være uforholdsmessig byrdefullt å tilby et program.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om retten til kvalifiseringsprogram og om bruken av arbeidsevnevurderinger.

Kort om § 29 – hva er nytt og hvorfor?

- Regulerer inngangsvilkårene
- Aldersgrensen reguleres nå i loven og den nedre aldersgrensen endres fra 19 til 18 år
- Viktig med tidlig og tilpasset innsats for unge og at aldersgrensene for ulike ytelser i NAV harmoniseres
- Språklig endring for å tydeliggjøre at adgangen til å avslå søknad om kvalifiseringsprogram kun er en snever unntaksregel
- Kvalifiseringsprogrammet kan innvilges flere ganger – ikke lenger en engangsrett

§ 30. Kvalifiseringsprogrammets innhold

Innholdet i kvalifiseringsprogrammet skal tilpasses den enkeltes behov og forutsetninger. Den vesentlige delen av programmet skal bestå av tiltak som direkte forventes å styrke deltakers muligheter for overgang til arbeid etter endt program. Programmet kan også inneholde tiltak som kan være med på å støtte opp under og forberede overgang til arbeid. Det kan settes av tid til aktiviteter som bedrer deltakers helse.

Programmet skal være helårig og på full tid. Inntil 50 prosent stilling eller gjennomføring av læretid kan kombineres med fortsatt deltakelse i kvalifiseringsprogrammet. Summen av inntektsgivende arbeid og andre aktiviteter innenfor programmet skal minst utgjøre full tid.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om programmets innhold.

Forskriften

§ 1. Kvalifiseringsprogrammets innhold

Arbeidssøking skal senest inngå i den avsluttende delen av programmet. I program som forlenges kan arbeidssøking legges til den avsluttende delen av siste vedtaksperiode.

Deltakeren må sette av 37 ½ time per uke til programmet. Innenfor tidsrammen for programmet skal det utformes et individuelt program.

Kvalifiseringsprogrammets innhold skal evalueres i løpet av programperioden. Det skal fremgå av programmet på hvilke tidspunkt det skal foretas evalueringer. Evalueringene inngår i den kontinuerlige oppfølgingen av deltakeren. Tiltakene i programmet og deltakerens progresjon skal vurderes og ved behov følges opp med endringer i programmets innhold.

Programmet skal angi et hensiktsmessig starttidspunkt basert på en individuell vurdering.

Ved gjennomført eller avsluttet program skal det utstedes et deltakerbevis

Kort om § 30 - hva er nytt og hvorfor?

- Regulerer kravene til innhold i program
- Ikke lenger regulert i loven hvilke tiltak som skal inngå og på hvilket tidspunkt
- Innholdet i kvalifiseringsprogrammet skal tilpasses den enkeltes behov og forutsetninger
- Legge bedre til rette for skreddersøm
- Den vesentlige delen av programmet skal bestå av tiltak som direkte forventes å styrke deltakerens muligheter for overgang til arbeid etter endt program
- Mulighetene for å gjennomføre utdanning, opplæring og læretid innenfor kvalifiseringsprogrammet utvides

§ 32. Programmets varighet

Kvalifiseringsprogrammet gis så lenge deltakeren oppfyller vilkårene i § 29, men ikke lenger enn to år. Når særlige grunner tilsier det, kan programmet forlenges med inntil ett år. Godkjent permisjon og opphold etter vedtak om avbrudd, jf. § 34 første ledd, regnes ikke med i programmets varighet.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om varigheten av kvalifiseringsprogrammet.

Forskriften

§ 2.Kvalifiseringsprogrammets varighet

Et vedtak om kvalifiseringsprogram fattes for inntil ett år om gangen. Varigheten fastsettes ut fra deltakerens forutsetninger og behov og skal fremgå av vedtaket. Ved utløpet av vedtaksperioden skal kommunen fatte vedtak om at programmet forlenges, jf. loven § 32 første ledd første punktum, eller avsluttes, jf. loven § 34 første ledd. Det gjelder ikke når forlengelse ville medføre at programmet overskrider den maksimale varigheten for kvalifiseringsprogram, jf. loven § 32 første ledd første punktum.

Forlengelse av program når særlige grunner tilsier det, jf. loven § 32 første ledd annet punktum, forutsetter at en forlengelse vurderes som nødvendig for å kunne oppnå målsettingen om arbeidsdeltakelse. Deltakeren må ha hatt progresjon i sin kvalifisering for arbeidslivet, og det må legges vekt på deltakerens motivasjon. Det må anses som sannsynlig at deltakeren vil kunne komme i arbeid ved utløpet av et forlengt program. Situasjonen på arbeidsmarkedet vil ha betydning i denne sammenhengen

Kort om § 32 – hva er nytt og hvorfor?

- Bestemmelsen regulerer varighet for programmet
- Programmet gis så lenge deltakeren oppfyller vilkårene i loven § 29, men likevel ikke lenger enn to år
- Deltakeren «mister» ikke programtid dersom innvilgelsesvedtaket er fattet for mindre enn ett år
- Ingen begrensninger i antall vedtak som kan fattes så lenge den maksimale varigheten på to år ikke er overskredet
- Oppnå variasjon i programmets varighet som i større grad har sammenheng med deltakers individuelle forhold
- Økt fleksibilitet og at de i målgruppen som har behov for det får muligheten til et to-årig program
- Forlengelse etter «særlige grunner» utvides til ett år

§ 34. Avbrudd i og avslutning av program

Kommunen kan avbryte programmet for en periode eller avslutte programmet dersom det er saklig begrunnet i forhold ved deltakeren. Programmet skal avsluttes når det er sannsynlig at deltakeren ikke vil gjenoppta deltakelsen i programmet. Kommunen skal også avslutte programmet dersom det har vært avbrutt i ett år.

Programmet kan ikke avsluttes på grunn av fravær knyttet til ordinært arbeid, fødsel eller adopsjon det første året etter fraværets start

Kort om § 34 - hva er nytt og hvorfor?

- Regulerer adgangen til å avbryte for en periode og avslutte program - erstatter stans
- Gi mer rom for fleksibilitet i situasjoner hvor det kan være behov for å avbryte programmet for en periode
- «*Saklig begrunnet i forhold ved deltakeren*» - videreføring
- Ingen begrensninger i hvor mange ganger en deltaker kan tas inn igjen i programmet
- Konkret vurdering av om midlertidig avbryte eller avslutte:
 - hvor sannsynlig er det at deltakeren i framtiden vil kunne gjenoppta deltakelse i det samme programmet?
- Vern mot avslutning ved fravær knyttet til ordinært arbeid, fødsel eller adopsjon det første året etter fraværets start

§ 35. Kvalifiseringsstønad

For den tiden en person deltar i kvalifiseringsprogram, har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad. En person har ikke rett til kvalifiseringsstønad i perioden programmet er avbrutt etter § 34 første ledd.

Kvalifiseringsstønaden skal på årsbasis være lik to ganger folketrygdens grunnbeløp. Deltaker under 25 år mottar 2/3 stønad.

Antall stønadsdager hvert år settes til 260, slik at stønaden per dag utgjør 1/260 av stønaden på årsbasis.

Til den som forsørger barn, ytes et barnetillegg. Departementet gir forskrifter om barnetillegg, herunder om tilleggets størrelse mv.

Forskriften

- Ingen materielle endringer i bestemmelsene §§ 3 og 4 som regulerer kvalifiseringsstønad og barnetillegg

Kort om § 35 - hva er nytt og hvorfor?

- En programdeltaker har ikke rett til kvalifiseringsstønad der programmet er avbrutt for en periode
- Endring for å understreke virkningen av et midlertidig avbrudd:
 - ikke rett til kvalifiseringsstønaden
 - ikke rett til oppfølgingen som programmet innebærer
- Konkret vurdering av om det er behov for annen oppfølging i perioden programmet er avbrutt

§ 36. Reduksjon i kvalifiseringsstønad ved fravær

Ved fravær reduseres kvalifiseringsstønaden tilsvarende. Det gjelder ikke ved fravær som skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det er gitt tillatelse til.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om når det kan gis tillatelse til fravær med stønad etter første ledd annet punktum

Forskriften

- Ingen endringer i bestemmelsene §§ 5 -17 som regulerer kvalifiseringsstønaden og fravær

Kort om § 36 - hva er nytt og hvorfor?

- Ordlyden er endret for å få tydeligere fram at kvalifiseringsstønaden skal reduseres ved fravær
- Som i dag vil stønaden derimot ikke reduseres ved fravær som skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det er gitt tillatelse til

§ 37. Samordning mellom kvalifiseringsstønnad og arbeidsinntekt mv.

I den utstrekning en deltaker i kvalifiseringsprogram har inntektsgivende arbeid eller lærlingelønn, reduseres stønaden inkludert barnetillegg tilsvarende, beregnet i forhold til antall timer med inntektsgivende arbeid eller gjennomføring av læretid. Stønaden reduseres ikke på grunn av mottatte barnebidrag

Kort om § 37 - hva er nytt og hvorfor?

- Kvalifiseringsstønaden skal reduseres i forhold til antall timer med gjennomføring av læretid, tilsvarende det som gjelder for arbeidsinntekt
- Endringen er gjort for å likestille arbeidsinntekt og lærlinglønn

§ 38. Samordning mellom kvalifiseringsstønnad og andre offentlige ytelser

Kvalifiseringsstønningen reduseres i den utstrekning vedkommende har rett til dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger, eller foreldrepenger.

Dersom en mottaker av kvalifiseringsstønnad får etterbetalt uføretrygd eller ytelser som nevnt i første ledd, kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløpet som skal etterbetales, til dekning av sine utlegg til samme formål og for samme tidsrom

Kort om § 38 - hva er nytt og hvorfor?

- Andre ledd er opphevet fordi den er overflødig
- Deltakere i kvalifiseringsprogram har ikke lenger rett på stønad til livsopphold etter arbeidsmarkedsloven ved deltakelse i statlige tiltak